

DII-DEI

Urheiluopiston rakennukset natisivat reippaassa pakkassäässä. Helmikuun aurinko ilkkui koko päiväksi sisään teljetyille kurssilaisille. Eero Konttinen seiso i tupakilla ovilipan alla. Reilu parinkymmenen kilon ylipaino ja tupakan tuoma ilmanvastus saivat hänen keuhkonsa vinkumaan. Hermostutti tämä koko touhu. Hän tiesi kyllä tarkkaan miksi tänne oli tultu ja ymmärsi järjen tasolla miksi näin oli, mutta sielu ei soinut oikein mukana. Harmaa pikkutakkikin, jonka Riitta kaivoi aina komeron perältä tälläisiin tilanteisiin, tuntui aamulla ahdistavan normaalia enemmän.

Ovi aukesi hänen takanaan ja se lyhythiuksinen jakkupukuinen väläytti hänelle opetellun hymyn. Tyttö ei voinut olla paljoakaan yli kahdenkymmenenviiden, mutta silti oli tullut kertomaan heille kuinka ihmisiä käsitellään. Mistähän se kaikki kokemus ja ymmärrys muka oli hankittu, jos koulun ovet heiluivat vieläkin.

– No niin. Täällähän se meidän karkulainen tuotantopäällikkö Konttinen onkin. Nyt purettaisiin ne ryhmätyöt, jos kerkeätte sisälle? Muut ovatkin jo.

Vinoiliko se? Eero tuijotti hetken tytön rinnassa roikkuvaa laminoitua lappua, johon oli tulostettu titteli ja nimi henkilöstöfirman keltaiselle mainospahville. Pahvissa oli hymyilevä aurinko ja lintu. Aurinko hymyili tismalleen kuin ovea auki pitävä tyttökin. – Jaha. Enköhän minäkin tästä sitten jouda?

Konttinen tumppasi tupakin ja antoi taluttaa itsensä takaisin ryhmätilaan. Muut olivatkin jo paikalla, kuten tyttö oli todennut. Viisi management tiimin jäsentä ja pari muuta päällikköä, joiden raskaille harteille ns. D-dayn vastuu oli säilytetty. D-day oli konsernin johtajistolta tullut koodinimi, jolla operaatiota kutsuttiin. Irtisanomiset oli naamioitu firman virallisessa management infossa välttämättömäksi vastaiskuksi maailmantalouden katastrofaalista tilannetta vastaan. Sopeuttamistoimissa Eeron vastuu oli kovin. Hänen organisaatiostaan lähtöpässit saisi peräti viisitoista henkilöä. YT:t oli käyty sovinnolla läpi ja lukemat olivat pysyneet ilmoitetuissa. Eläkejärjestelyjä ei tehtäisi. Parin kuukauden palkka kotiin ja tunnissa pihalle. Sitä tässä nyt harjoiteltiin.

– Aloitetaankos sitten? Vanhempi workshoppia vetävistä konsulteista höräytti puheensorinan yli kantavalla äänellään. Kahvikupit putosivat tasselille ja huomio kiinnittyi harmaapäiseen herraan, joka hymyili aurinkoisesti opetuslapsilleen.

– Teillä oli parityönä se irtisanomiskeskustelu alaisen kanssa. Melko voimakkaita tunteita olin rekisteröiväni joissakin pareissa? Haluan painottaa, että se kuuluu asiaan. Se on hyvä, eikä niitä tunteita saa pelätä. Harmaapää seilasi tarmokkaasti asiakkaitten edessä vangitakseen mahdollisimman monen huomion.

– Muistaako joku vielä, mitä Harold sanoi tästä videolla?

Eero painoi katseensa kurssikansioon, ettei joutuisi vastaamaan. Onneksi konsultti oli rakastunut omaan ääneensä ja kajautti: – Aivan, be bold! Hän antoi katseensa kiertää hetken ja lisäsi: – Teillä pitää olla munaa sanoa niin kuin asiat on.

Eero oli saanut parikseen Stenvallin Jukan, nuoren nappikorvahomon laskennasta. Tämä oli edennyt urallaan raketivauhtia ja oli nykyään koko finance & accounting centerin päällikkö. "Juuropian waid", niin kuin Jukka asian itse ilmaisi. Harjoituksessa oli pitänyt käydä läpi irtisanomistilanteen eri vaiheet, joita oli aamulla menty läpi teoriassa ja amerikkalaisten opetusvideoiden tukemana.

Toinen oli ollut ensin irtisanottava ja toinen irtisanoja. Jos kysessä olisi ollut kilpailu, olisi Jukka kerännyt huippupisteet. Niin tunteettoman asiallisesti tämä nuori mies oli potkut hoitanut. Katsekontakti uhriin säilyi koko ajan, Jukka artikuloi selkeästi ja asia meni taatusti perille. Eeron oli pitänyt näytellä alaista ja tarkkailla samalla irtisanojan body languagea, mutta tarkkailusta ei ollut tullut mitään. Eero oli koko ajan vain miettinyt miltä alaisesta tuntui, kun koko elämän pohja vedetään viiden minuutin keskustelussa pois. – Pelottavan hyvä suoritus, hän oli saanut tokaistua.

Omalla vuorollaan hänen oli ollut vaikea kakistaa sitä lopullista lausetta ulos suustaan. Ei ollut helpottanut, että se nuori tytön hupakko oli liimautunut seuraamaan juuri hänen suoritustaan. Vaikka kyseessä oli ollut harjoitus, niin kainalot olivat kostuneet ja pulssi kiihtynyt hänen etsiessään oikeita sanoja ja koettaessaan päästä itsensä ja tilanteen herraksi. Jukka oli vielä ylinäytellyt poispotkitun osan ja alkanut raivokkaasti haukkumaan kuviteltua esimiestään. Tämä oli saanut Eeron aivan lukkoon. Hän oli menettänyt tilanteen hallinnan täysin. Tyttö oli koettanut tsempata ja oli huutanut vieressä jotain käsittämätöntä. – Keep it up! Pidä cool nyt. Noin, ja sitten terminoit. Lopulta Eero oli saanut kiinnitettyä katseensa pöydän sijasta alaiseen ja saanut valitettavan viestin toimitettua perille. Hän oli hyökännyt neukkarista ulos posket punaisina. Rintaa ahdisti. Kädet olivat vapisseet niin, ettei pihalla norttikaan syttynyt ennen kuin vasta kolmannella yrittämällä.

- Ja sitten konkretisoidaan taas, jatkoi harmaapää.
- Saadaan teidän nesteet virtaamaan iltapäivää varten. Noustaanpa kaikki ylös ja otetaan ihan rennosti vieruskaveria kädestä.
- Kuului tuolien kirskunaa ja vaivaantunutta naurahtelua.
- Rohkeasti vaan – ei se satu!

Eeron pelasti kännykän vaimea pirinä pikkutakin povessa. Syntyneessä hiljaisuudessa management tiimi katsoi häntä pidellen toisiaan ujosti kädestä. Nuorempi konsultti ehätti heti kertaamaan kaikille ikään kuin yleisesti mitä kännykän aukipitämisestä oli kurssin aikana sovittu.

- Mulla on päivystys, kyllä tää on päällä pidettävä, Eero mutisi vastaukseksi ennen kuin siirtyi käytävän puolelle puhumaan. Kännykän näytössä vilkkui "Tane". Pirilän Tauno oli korjaamon esimies ja Eeron lapsuuden ystävä. Tanen kanssa oli tultu firmaan seitsemänkymmentäluvun alussa ja tehty vuoromestarin hommia toistakymmentä vuotta samassa tuurissa.

- Moi.
- Moro. Mitäs iso valkea päällikkö? Oliskos hetki aikaa turista?
- No itse asiassa on tässä vähän koulutusta päällä...

Eero katseli ryhmähuoneeseen oven savulasin läpi ja huomasi kuinka siellä tehtiin juuri isoa piiriä ja taustalla alkoi musiikki soida jonkin preussilaisen marssin tahtiin. Koko johtoryhmä käyskenteli kuin sonnilauma käsi kädessä ympyrää. Musiikki loppui ja kaikki ryntäsivät istumaan piirin keskelle asetettuihin tuoleihin. Kaikki paitsi kontrollerina toimiva, kuusikymppinen pyylevä naisihminen. Seuraava irtisanottava oli löydetty?

- Mutta nyt on kyllä just taukoo sen verran, Eero jatkoi. – Onko siellä joku hässäkkä?
- Ai, sää et ookaan talossa?
- Ei kun täällä opistolla. Kouluttavat vielä vanhaa miestä.
- Linjan päässä oli empivä tauko.
- Tää nyt olis semmonen asia, että mieluummin en puhelimessa.
- Jaa, no semmottet asiat varmaan kerkiää odottaan ens viikkoon. Otetaanko vaikka maanantaina aamupalaverin jälkeen? Käviskö sulle kymmeneltä?
- Juu, eiköhän tuo käy? Kerkeää siinä nukkumaan yön jos toisenkin yli sitten.

– Minä laitan kalenteriin, niin ei unohdu. Tää tauko alkaa ny loppuun, se on viikonloput?

Meinaatko muuten kalalle ehtiä?

– No eihän sitä kai kalatta? Ja täytyy minun tietkin siellä mökillä taas aurata. Pääsee mökkiläiset kauppoille. Eikun viikonloput!

Eero kaivoi povitaskusta muovikantisen kalenterin. Hän piti sitä jääräpäisesti yllä, vaikka puhelimesta ja läppärissä oli vaikka mitä ominaisuuksia samaan tarkoitukseen. Oli jotenkin konkreettisemmin asiat hallussa. Eero merkitsi maanantain kohdalle "Tane". Hän huomasi, että saman päivän kohdalla luki kuulakärkikynällä moneen kertaan alleviivattuna myös teksti "DII-DEI". Hän laitto kynän ja kalenterin takaisin taskuun ja kuunteli kuinka marssimusiikki jatkui oven toisella puolella. Tuotantopäällikkö päätti mennä polttamaan vielä yhden tupakan.

II

"E. Konttinen – Tuotantopäällikkö", luki oven vieressä. Se kyltti oli ollut siinä toissa vuoden syyskuusta lähtien. Kuinka hienolta se silloin tuntuikaan. Palkankorotus ja autoetu. Hän oli silloin pitänyt sitä vain luonnollisena. Pitkäjännteinen, pyyteetön puurtaminen oli tuottanut tulosta. Rehellinen työnteko ja sen tekijä oli palkittu ylennyksen muodossa. Mutta pitihän se arvata, ettei firma ilmaisia lounaita jaa. Tänään sitä autoetua laitettiin sitten maksuun, korkojen kera. Hän oli tämän viikon jättänyt työsuhdeautonsa tuotantolaitoksen takaparkkiin ja tullut loppumatkan kävellen. Hävetti, ei siitä mihinkään päässyt.

Eero marssi sisään toimistoonsa. Hän seiso hetken oven takana sytyttämättä valoja, hengittäen syvään. Toimistossa saattoi joskus vieläkin aamusella haistaa edellisen asukkaan piipun pinttyneen hajun. Tuotantopäällikkö Tuovinen olisi täyttänyt kuusikymmentä viime syksynä. Ei ihan ehtinyt. Sen ylitse oli joku 19-vuotias kölvi ajanut suojatiellä bemarkilla. Yksikönjohtaja oli ilmoittanut puhelimitse pian sen jälkeen, että Konttinen perisi paikan. Luonnollista poistumaa. Laumaan valittiin johtajaksi seuraavaksi vanhin ja vastuullisin. Niin sen piti mennäkin, eikä niin kuin tänään.

Firman tulokäyrät olivat kääntyneet laskuun kuin taikaiskusta samalla hetkellä kun hän oli ottanut ohjat. Esimies oli moneen otteeseen kyllä lohdutellut, että globaali lama se oli, eikä Konttisen ratkaisut. Jos ei myynti vedä, niin tuotannon ei auta muuta kuin sopeuttaa. Ja jos se ei auta, niin

sitten pitää sopeuttaa hieman rajummin. Nyt oltiin siinä pisteessä, että tilapäisillä lomautuksilla ei enää selvitty. Eerolla oli salkussaan viisitoista ruskeaa kirjekuorta, joissa oli irtisanomispaketti kussakin. Päällä oli HR-sihteerin käsin kirjaamana kunkin huono-onnisen nimi. Yhtiön logo irvisteli vasemmasta yläreunasta. Aivan kuin irtisanottava ei muuten ymmärtäisi mistä suunnasta isku vyön alle tuli.

Hän napsautti läppärin päälle ja otti kirjekuoret salkusta. Hän luki kaikki nimet vielä kertaalleen, vaikka osasi ne kyllä jo ulkoa. Olihan niitä pyöritelty ja arvioitu HR:n ja konsulttien kanssa. Konsultti näki vain kasan nimiä, mutta Eero näki myös nimien taakse. Hänen käsissään ei ollut vain viittätoista ihmistä, jotka saisivat tylästi potkut. Hän piteli käsissään pommia, joka ravistelisi useammankin ihmisen elämän pois raiteiltaan. Viidellätoista oli jokaisella perhe. Kellä minkin kokoinen, mutta jokaisella oli lähimmäisiä, jotka olivat riippuvaisia isän tai äidin toimeentulosta.

No voi helvetti, tämmöisiä hän nyt sitten taas ajatteli. Juuri niitä asioita, joita koulutuksessa oli kehotettu välttämään. Ei saanut ottaa asiaa henkilökohtaisesti. Irtisanoja toimisi vain koneiston osana. Täysin yhtiön boordin valtuuttamana, toimittaen sinällään normaalia, esimiehen vastuullista tehtävää. Hyvä oli pitää myös mielessä, että jos irtisanomisia ei tehtäisi, niin seuraavaksi olisi vaarassa koko yhtiön kannattavuus. Sekin oli helposti laskettavissa. Vaikka Konttinen oli järkiperäinen mies, ei ilman unipillereitä olisi nukuttu viikkoon silmäystäkään.

Hän nosteli kirjekuoret pöydälle ja pohti järjestystä. Se oli jostakin syystä tärkeää. Mutta olisiko ensimmäisenä sisään kutsuttu etuoikeutettu, vai olisiko juuri hänen kohtalonsa ikävin? Oliko parempi saada uutinen heti, vai joutua roikkumaan löysässä hirressä pitempään? Ei, kyllä nopea toiminta olisi kaikkien etu, Eero päätti. Hän myös tiesi kuka olisi ensimmäinen. Tauno Pirilä, korjaamon esimies.

Tane oli lopulta päätynyt listalle Eeron vastustuksesta huolimatta. Kuten koko nelihenkkinen korjaamon henkilökunta. Palvelut ostettaisiin jatkossa ulkoa. Eeron esimies oli tehnyt lopullisen päätöksen, mutta hän saisi toimia itse pyövelinä. Ei kun siis messengerinä. Mitä se Harold taas sanoi siinä videolla? "Do not shoot the messenger!" Ja hymyili päälle kuin Hangon keksi. Eero nosti katseensa kirjekuorista ja huomasi tuojottavansa suoraan ystävänsä silmiin. Tane seisoi ovella. Mies ei ollut koko Eeron tuotantopäällikön uran aikana opetellut koputtamaan. Eeron tuli kiire kerätä kirjekuoret pöydältä. Oliko se voinut nähdä nimiä? Eerolla nousi hiki taas pintaan.

– Moi. Istupas sitten, ole hyvä, Eero huikkasi Tanelle kerätessään kirjekuoret kasaan ja pöytälaatikkoon. Vain Tanen kirjekuoren hän jätti alassuin pöydälle.

– Kiitos vaan. Kylläpä sitä nyt ollaan virallisia.

Eero yritti hakea naamalleen oikeaa messenger-ilmettä.

– Vaan kun on semmoista asiaa.

– No asiallahan tässä minäkin. Tane sulki oven ja istui tuoliin Eeroa vastapäätä.

Eeron kännykkä pirisi. Heti tuli mieleen kuinka konsultti oli neuvonut laittamaan kännykän kiinni heti Dii-dein aamusta. Ei häiritsisi irtisanomistilannetta, eikä toisaalta pääsisi katkerat poispotkitut haistattelemaan jälkikäteen. Näytössä luki tällä kertaa "Pomo".

– Sori vaan, mutta tämä pitää ottaa.

Tane nyökkäsi hyväksyvästi.

– Työajallahan tässä ollaan kai molemmat.

Yksikönjohtaja soitti kyselläkseen, joko oli aloitettu. Eero myönsi, että ensimmäistä tässä tehtiin.

Esimies toivotti onnea ja muistutti, että tässä rakennettiin omaa tulevaisuutta. Eero kiitti ja hiljensi nokialaisen lopullisesti.

Tane oli noussut seisomaan ja tiiraili ulos kaihtimien raosta.

– Hieno pilkki-ilma tulossa.

– Jaa, niinpä taitaa olla, mutisi Eero suupielestään.

Hän hypisteli kirjekuorta ja kuvitteli näkevänsä miltei läpi ystävänsä nimen toisella puolella.

Kainalot menivät väkisin hikeen. Suupielessä tuntui nykimistä. Hän käänsi tuoliaan Taneen päin.

– Oletkos sinä niitä verkkoja vielä jään alle viritellyt?

Eeroa hämmensi oma puheensa. Hänen olisi pitänyt pysyä asiassa. Konsultti oli tästäkin varoittanut. Tuttavalliseksi ei saanut ruveta, piti noudattaa protokollaa. Tane kääntyi hymyillen kun puhuttiin häntä kiinnostavasta aiheesta.

– Siellähän niitä on peräkkäin kuin köyhän talon porsaita. Toistasataa metriä pitkä jata nytkin.

Tuntuu vaan haittaavan nämä työt noita harrastuksia, heh-heh.

Eero tunsu kuinka hiki valui tukan alta niskaan. Arvasiko se jotenkin? Oliko se nähnyt nimensä kuoressa sittenkin?

– Onkos mitään tullut? Eero jatkoi edelleen väärällä linjalla.

- No onhan näitä, kuhaa ja haukea pääasiassa. Hei, teidän voitte tulla vaikka viikonloppuna kokemaan Riitan kanssa?
- No, kiitos vaan, tiedä häntä keretääkö, kun on Riitalla niitä kuoroharjoituksiakin nykyään?
- No sitten ainakin tuut sinä kattomaan. Ei ollakaan keretty mökille moneen aikaan. Näet sen nelitahtimönkijänkin, jonka hommasin viime keväänä. Päästään verkoille hyvin, ei tarvitte lumessa tarpoa. Tane jätti naamalleen kysyvän ilmeen.

Tosissaan se oli, vaati vastausta. Voi helvetti, miten tässä näin kävi? Kuumotti. Sydän tuntui hakkaavan kuin kilpahevoseella. Eero hieroi hikisiä kämmeniään yhteen ja koetti löytää konsultin vaatimaa, asiallista "ängleä". Sitä ei löytynyt. Hän tuijotti vain ystävän kasvoihin ja koetti saada sanaa suustaan.

- No, eiköhän me se saada järjestymään. Riitasta en tiedä, mutta minä tulen mielelläni.
 - Se on sitten sovittu, saunotaan siihen päälle ja sinä tuot kaljat?
 - Minä tuon kaljat, toisti Eero alistuneesti. Hän ajatteli juuri suorittaneensa malliesimerkin, kuinka irtisanomistilannetta ei saanut vetää. Video-Harold pyöritteli paheksuen päätään jossain Eeron takaraivossa. Hän päätti iskeä vielä kun Tane oli huoneessa: – Mutta olisi tässä kyllä vähän virallista asiaakin.
 - Ei kai se päällikön asia nyt niin kiireellinen ole ettei me kerettäisi ottamaan vähän raitista ilmaa tuolla tupakkinurkalla?
- Eero nyökkäsi alistuneesti mutta kuitenkin salaa helpottuneena saamastaan armonajasta. Jos iltapäivällä sitten uudestaan yrittäisi?

Vedettiin takkeja päälle kun Tane kysyi yllättäen: – Te olette sitten isot päälliköt postimiehiksi ruvenneet?

- Mitä?
 - Kun olette noita kirjekuoria alkaneet jakelemaan. Tane nyökkäsi pöydälle jääneeseen kirjeeseen päin. Eero tunsi veren kohinan korvissaan.
 - Muutama laskennasta jo tuommoisen kanssa aamulla näytti lähtevän, Tane löi löylyä. Eero huokaisi ja tunnusti: – Kurjuutta jaetaan niin.
- Tane laski ymmärtäväisesti käden ystävänsä olalle. – Ei taida olla ihan helppo homma tuo sinunkaan?
- No ammateissa on aina monta puolta.
 - Olet tainnut melkoiset sanat sinne raapustella, kun niitä kotiin asti pitää lähteä lukemaan?
 - Enhän minä näitä itse. Hoo-ärrähän nämä..., Eero hätääntyi.

– Elähän nyt, kurillanihan minä. Mutta sinullahan taitaa olla vielä yksi jäänyt jakamatta. Kukas lapsista nyt ei ole ollut kilttinä? Annas kun minä katton!

Ennen kuin Eero kerkesi reagoimaan, oli Tane napannut kirjekuoren pöydältä käteensä.

– Arvasinhan minä, että kaverina oot yhden säästänyt minullekin, sanoi Tane avaten sujuvasti jo kirjettä.

Eerolla oli takki vielä auki, mutta kuumotus tuntui nousevan pakottavana poskille asti. Suhina korvissa kertoi pulssin villiintyneen. Tuntui samalta kuin silloin kun Eero oli nuorena jäänyt omenavarkaudesta kiinni. Hän yritti epätoivoissaan hakea uhriin katsekontaktia, kuten oli opetettu ja soperteli muistista kuin tuttua lastenlorua: – Tuota, ikävänä velvollisuutenani minun on kerrottava, että yhtiö on päättänyt lakkauttaa sinun positiosi...

Toimistihuoneen täytti nauru. Äänekäs nauru, jota Eero ei ymmärtänyt. Hän saattoi pitää sitä hetken jopa loukkaavana, suorastaan omia ponnistuksiaan pilkkaavana. Tane nauroi suu auki ja silmät vedessä. Naurun seasta kuuluivat hänen omat sanansa kuin kaikuna: – Teitin positio on päätetty lakkauttaa... ei jumalauta Eero... kaikkee helvettiä sitä! Eero yritti sanoa vielä jotain pahoittelevaa omasta ja firman puolesta, mutta huomasi että sanoja ei tullut ulos. Sen sijaan huone tuntui kääntyvän ylösalaisin ja rintaa puristivat tuliset pihdit. Hän kaatui suoraan Tanen syliin ja sitä myötä lattialle. Ennen täyttä tajuttomuutta hän näki kuinka ystävän suu muutti hullunkurisesti muotoaan. Täydestä naurusta huolestuneeseen viivaan.

III

Eero heräsi päänsärkyyn. Hän huomasi olevansa vieraassa sängyssä, vieraassa yöpaidassa. Kämmenselkämyksestä pisti kanyyli ja siitä kiemursi letku tippapullotelineeseen. Muisti alkoi tuottaa katkelmia ja kuvia. Taneko hänet oli sairaalaan toimittanut? Hengissä nyt ainakin vielä oltiin. Varpaat ja sormetkin tuntuivat toimivan. Olikohan ne Riitalle jo ilmoittaneet?

– No huomenta vaan.

Eero käänsi päätään ja huomasi, että viereisessä sängyssä makasi vanhus samanlaisessa sairaalan väsyneen sinisessä vaatteessa kuin hän itse. Vanhuksen sängynpäätä oli kohotettu puoli-istuvaan asentoon, jotta huoneen televisio näkyi.

– Minä oon Sutelan Tepi, sanoi vanhus kääntämättä katsettaan televisiosta.

– Eero. Konttisen Eero. Eero esitteli itsensä.

Vanhus ojensi kättänsä irrottamatta katsettaan Salkkareista, jota televisio syötti.

– Elä sinä huoli, pientä infarktia se vaan oli. Satuin kuulemaan kun sinua tuotiin. Ne siitä rouvallesi kertoilivat. Minullakin ollut jo muutaman kerran, muttei ole saanut vielä henkeä lähtemään. Mutta kuinkas noin nuorella infarktia? Ethän sinä oo... hyvä kun viiskymmentä?

– Niin, viisikymmentäkolme on mittarissa. Satuitteko kuulemaan, että mikä on ennuste?

– Henkiin sinä kai jäät. Mutta tiedä heidän ennusteista. Minullakin piti olla vaan joku kysta, mutta syövän ne perkeleet löysi. Pari vuotta lupasivat. Mutta minä näitten ennusteista tiedä enää.

– Valitan...

Vanhus huitoi vähätellääkseen kädellään ilmaan. – Mitäs tuosta, johan tässä on taaplattukin.

Vanhat joutaa mennä. Mutta kerros sinä mikä nuorta miestä tuolla lailla korventaa?

Eero naurahti ukon reippaudelle. – No kai se työpaine sai miehestä otteen. Meilläkin on niitä irtisanomia. Se se kai kävi pumpun päälle?

– Vai irtisanomisia? No siittäähän se tuo telkkarikin pauhaa harvase päivä. Sinutkos ne sitten irtisanoi, kun noin otti koville?

– Ei ne minua, mutta itse jouduin hyviä kavereita laittamaan kilometritehtaalle.

Vanhus oli hetken hiljaa ja katsoi seinään, ohi television.

– Niin, kyllä minäkin tiän. Monta kaveria laitoin aikanani partioon. Ei niistä kaikki takaisin tullu.

Vanhus painoi kaukosäätimestä television kiinni ja käänsi ryppyiset kasvonsa Eeroon päin.

– Mutta turha on ittees sillä korventaa. Ei ne asiat siitä kummene. Minäkin oon näin pitkälle pärjänny kun annoin asian olla.

– No niinhän se kai on. Eihän tässä keneltäkään henkeä ole viety.

Hetken aikaa miehet olivat hiljaa. Sitten vanhus kääntyi Eeron puoleen uudestaan.

- Ja kyllä sitä elämässä on paljon hyvääkin. Minäkin asustan vielä omassa mökissä, vaikka kahdeksankymmentäseitsemän on ikää.
- Missäs te sitten asutte?
- Näsijärven rannalla minulla se mökki on. En minä oo jaksanut ite tehdä lumitöitäkään enää moneen vuoteen, mutta naapurin mies käy ne tekemässä ja muutenkin asioita hoitelee. Tuoreessa kalassa se on minut pitäny aina. Minun ei tarte kun kahveet keitellä. Se kun vielä minulta käy.
- No onpas teillä mukava naapuri. Tuollaisilla miehillä olisi varmaan enemmänkin kysyntää.
- No itse se sanoo, että joutuu ne tiet auraamaan muutenkin, mutta kyllä se minun olis muutettava palvelutaloon, jos hän ei niitä hommia tekisi. Minä oon sille ehdotellut, että alkaisi vallan mökkitalokkarin hommiin. Kyllä se kunta niitä palveluitakin ostaisi, kun olis vaan tarjontaa.
- Niinpä, miksipäs ei? No ei ole kaveri vielä ruvennut? Eero nousi kyynerpäidensä varaan sängyllä.
- Tällä kaverilla on se päivätyö täällä kaupungissa. Se ei ole hennonut sitä vielä jättää.
- Kyllä ne tuntuu nyky-yritykset olevan auliita luopumaan avaintekijöistäänkin, että ei se liika lojaalisuuskaan yritystä kohtaan kannata. Minä tiedän kokemuksesta.
- Ei se kai tämä sitä firmaa, mutta sillä on pomona sen joku kaveri. Ei ilkiä itteänsä irtisanoa tuosta senkään takia. Vaikka kyllä se nyt lupas, kun minä tänne jouduin.

Vanhuksen silmät kirkastuivat äkkiä. – Mutta sinullahan siitä irtisanomisesta on kokemusta. Etkös sinä voisi hieman neuvoa?

Eero naurahti. – Kyllä minun neuvot taitaa olla kaikista huonoimmat tässä. Mutta kerropas missä päin Näsijärveä se sinun mökkisi on, onko hyvät kalavedet?

– Hyvät on vedet. Minulla on tölli siinä Polsonlahden pohjukassa. Tämä Tane se käy siinä nokassa verkoilla pari kertaa viikossa näin talvellakin. Minä olen hyvällä kelillä sillä repsikkana. Hyvästi käy sillä sen mönkijällä, kun ei tarvitse lumessa tarpoa.